

Implemented by

Otvoreni regionalni fond za jugoistočnu Evropu – energija, transport, zaštita klime (ORF ETC)

DOBRE PRAKSE ODRŽIVE URBANE MOBILNOSTI

Broj projekta (PN): 20.2209.3-008.00

Projekat: Otvoreni Regionalni Fond za JIE – Energija, Transport I Zaštita Klime
„ProSUMP komponenta“

1.8.2024

Implemented by

Postizanje ciljeva mjera održive mobilnosti zahtijeva višestruki pristup koji uključuje niz aktera, uključujući vlade, lokalne zajednice, preduzeća i organizacije civilnog društva, dok su i udruženja opština jedan od osnovnih pokretača promjena. Ključne akcije za efektivnu transformaciju planiranih aktivnosti SUMP-a u stvarnost, proces implementacije treba da uključuje:

- odgovarajući dugoročni razvoj politike i zakonodavstva koje podržava održivi transport u lokalnim zajednicama i daje lokalnim i regionalnim upravama mogućnost za proaktivno angažovanje u planiranju održive mobilnosti.
- ulaganje u transportnu infrastrukturu za podršku održivoj mobilnosti, uključujući razvoj visokokvalitetnih sistema javnog prevoza, izgradnju sigurnih biciklističkih i pješačkih staza, te postavljanje stanica za punjenje električnih vozila.
- podizanje svijesti o prednostima održive mobilnosti za promjenu ponašanja.
- jaka partnerstva između različitih sektora uključujući vladine agencije, privatne kompanije, neprofitne organizacije kao i opšta zainteresovana javna tijela.
- kontinuirano praćenje i evaluaciju koja uključuje prikupljanje podataka o trendovima u transportu, procjenu uticaja sprovedenih politika i prilagođavanje prema potrebi za poboljšanje rezultata.

U nastavku su navedeni neki dobri primjeri akcija održive mobilnosti koje se mogu replicirati iz različitih lokalnih zajednica ili regionalnih organizacija kako bi se iskoristila održiva mobilnost u lokalnim zajednicama.

»Bulb-out«: mjera za smirivanje saobraćaja

Lokacija: Grad Ljubljana

Broj stanovnika: 280.000

Organizacija: Opština Ljubljana

Opis: Dobar primjer sigurno projektovanog pješačkog prelaza je implementacija 'bulb-outs' – proširenja trotoara ispred pješačkih prelaza. Ovom mjerom se skraćuje razmak za pješake, poboljšava vidljivost puta i smanjuje se brzina vozila, čime se povećava sigurnost svih učesnika u saobraćaju. Udaljavanjem parkiranih vozila od prelaza, poboljšava se vidljivost vozača. Dobijeni prostor se može iskoristiti za ozelenjavanje ili postavljanje uličnog mobilijara (kao što su klupe ili nosači za bicikle). Ova mjera služi kao efikasna metoda smirivanja saobraćaja, sa kratkoročnim efektom zbog „uskog grla” i dugoročnim uticajem podsticanjem alternativnog korištenja parking mjesta.

Oznake na putu za lakše prelaženje

Lokacija: Opština Mirna

Broj stanovnika: 2.500 stanovnika

Organizacija: Opština Mirna, Agencija za infrastrukturu Slovenije

Opis: U centru naselja Mirna postavljene su nove oznake na kolovozu i pješačkim površinama. Ove oznake omogućavaju pješacima da prelaze cestu na najsigurnijoj tački prema vlastitoj procjeni, umjesto da budu ograničeni na označene (oslikane) prelaze, koji su ranije bili opasni na ovom području. Na mjestima gdje nema dovoljno prostora za trotoar odvojen od kolovoza, bijelim krugovima sada su označene površine prvenstveno namijenjene pješacima, gdje je i parkiranje zabranjeno. Na raskrsnici kod mosta i u blizini opštine pješaci mogu prelaziti kolovoz u isprekidanoj zoni koja jasno upozorava vozače da se nalaze u posebnoj zoni u kojoj pješaci imaju prednost. Uporedo sa mjerom, u realizaciji je bila i obilaznica za automobile koji prolaze kroz centar grada.

Više informacija : <https://mirna.si/post/535766> (nije dostupno na engleskom)

»pješački autobus« i »biciklistički voz«

Lokacija: Črna na Koroškem , Slovenija

Veličina opštine: 3.200 stanovnika

Organizacija: lokalna zajednica u saradnji sa školama u zajednici. Dobrovoljno .

Opis: "Petkovi u šetnji ", kako ih zovu u Črni na Koroškem , dani su kada vesela, šarena grupa šolaraca i njihovih pratilaca zajedno šetaju ili se voze skuterima do škole. " Walkbus " redovno saobraća petkom, a povremeno čak i četvrtkom " BikeTrain " vozi učenike do Črne na Osnovna škola Koroškem . Implementacija WalkBusa značajno doprinosi jačanju zdravih putnih navika i rasterećenju područja oko škole.

Više informacija: <https://ipop.si/2020/09/10/pesbus-in-bicivlak-v-crni-na-koroskem/>

O djeci koja pješače do škole : [Djeca vole aktivna putovanja u školu - Institut za prostorne politike \(ipop.si\)](#)

Školske ulice

Lokacija : Opština Tolmin , Most na Soči naselje

Stanovnici naselja: 400 stanovnika

Organizacija: lokalna zajednica u saradnji sa školama

Opis: Školske ulice i sigurni putevi do škole je mjera koja ima za cilj poboljšanje sigurnosti i udobnosti školskih ruta. Tokom njegove realizacije ograničen je motorni saobraćaj na putevima u neposrednoj blizini škole u jutarnjim i po potrebi popodnevnim satima. Rezultati privremenog uređenja mogu poslužiti kao osnova za trajne promjene režima saobraćaja. Opština Tolmin tražila je uvođenje trajne mjere Školske ulice, koja je testirana na području sa uskim ulicama tipičnim za stari dio naselja Most na Soči, između magistralnog puta i osnovne škole. Privremeni aranžman je na kraju postao trajan.

Više informacija:

- <https://www.tolmin.si/objava/669444>
- [Aktivno putovanje u školu i zdrav grad - Institut za prostorne politike \(ipop.si\)](#)

Sistem javnog iznajmljivanja bicikala “ eKOLOka ”

Lokacija: Škofja Loka

Stanovnici opštine: 11.600 stanovnika

Organizacija: Opština Škofja Loka, Lokalna regionalna razvojna agencija

Opis: “ eKOLOka ” je sistem za dijeljenje bicikala koji djeluje u okviru biciklističke mreže Gorenjskam u Škofjof Loki. Svrha sistema je da korisnicima pruži pristupačnu alternativu upotrebi automobila, sa stanicama za iznajmljivanje i povratkom koje se nalaze u frekventnijim područjima. Ključ za efikasnost ove mjere je strateško postavljanje stanica i dobra povezanost sa javnim prevozom. Sistemi dijeljenja bicikala već su uspostavljeni u mnogim slovenskim opštinama, a primjeri uključuju BicikeLJ u Ljubljani, KolesCE u Celju , GO2GO u Novoj Gorici i druge. Uopšteno govoreći, takvi javni sistemi postaju sve dostupniji u oblastima JIE.

Više informacija:

<https://www.skofjaloka.si/objava/640861>

<https://www.ra-sora.si/sistem-izposoje-koles-ekoloka/>

Javni sistem iznajmljivanja e-bicikala

Lokacija: Opština Medvode

Stanovnici opštine: 5.380 stanovnika

Organizacija: Opština Medvode , Regionalna razvojna agencija Ljubljanske urbane regije, EEA grantovi

Opis: Na području opštine Medvode možete voziti električne bicikle kroz sistem » MEDVODEK «. E-bicikli su važna prednost u promovisanju održive mobilnosti, a uvođenje ovog sistema dijeljenja bicikala nudi novi način za pokrivanje kraćih udaljenosti unutar centra grada i između naselja. Ovo je prvi sistem kompatibilan sa Ljubljanom, koji pruža alternativu automobilima za svakodnevna poslovna putovanja – jedan od glavnih faktora koji doprinose prekomjernom prometu motornih vozila u regiji. Sistem je takođe vrijedan dodatak za razvoj turizma, nudeći ugodno iskustvo kako lokalnim posjetiocima tako i onima koji posjećuju glavni grad. Razvoj mreže e-bicikla u cijeloj ljubljanskoj urbanoj regiji već je snažno opredjeljenje većine opština.

Više informacija:

<https://www.medvode.si/post/912419>

Lokalni besplatni javni prevoz

Lokacija: Razne opštine Slovenije

Stanovnici opštine: 24.300 stanovnika

Organizacija: Opština Velenje , Nova Gorica i Murska Sobota

Opis: U Velenju , Novoj Gorici i Murskoj Soboti dostupan je besplatan lokalni autobuski prevoz. U Velenju sistem besplatnog javnog prevoza pod nazivom » Lokalc « funkcioniše na jednoj glavnoj, jednoj pomoćnoj i tri povremene rute. Sistem je uveden kako bi se smanjila gužva u saobraćaju, potreba za parking prostorima, te poboljšala dostupnost određenim gradskim lokacijama, posebno starijim osobama koje nemaju vlastito prevozno sredstvo. Da bi takva mjera bila uspješna, ključno je imati čestu uslugu i pouzdan raspored, na primjer, autobusi koji dolaze svakih 15, 20 ili 30 minuta, što olakšava putnicima da pamte vrijeme dolaska.

Više informacija: [Pružamo uslugu gradskog prijevoza putnika " Lokalc " | velenje.si](https://www.velenje.si)

» Sopotništvo «: **Carpooling za starije**

Lokacija: opština Kočevje

Stanovnici opštine: 15.700 stanovnika

Opis: Kočevje je 2018. godine postalo 5. jedinica usluge »Sopotnik« u Sloveniji, koja pruža besplatan prevoz za starije osobe u ruralnim područjima. Usluga Sopotniki omogućava pojedincima starijim od 65 godina da prisustvuju kulturnim događajima, posećuju prijatelje, odlaze kod lekara, kupuju i još mnogo toga. Ovaj prevoz pomaže starijim građanima da ostanu aktivni dio društvenog života u svojoj lokalnoj zajednici, proširujući njihovu samostalnost i sposobnost da žive kod kuće, a istovremeno smanjujući troškove institucionalne njege. Projekat je dijelom sufinansiran sredstvima EU.

Više informacija: <https://urbact.eu/articles/mesta-mestom-sopotnistvo-v-kocevju>

Rekonstrukcija puteva

Lokacija: Opština Mengeš , Slovenska cesta

Stanovnici opštine: 6.100 stanovnika

Opis: Opis: Slovenska cesta u Mengešu služi kao centralna veza kroz centar grada . Izgradnjom obilaznice najveći dio tranzitnog saobraćaja već je prebačen na sjevernu i istočnu periferiju grada. Profil puta je redizajniran kako bi se povećala sigurnost saobraćaja i poboljšao kvalitet života u gradu. Uvođenje izdignutog kolovoza u nivou trotoara, uz odsustvo ivičnjaka kao visinske barijere, omogućava lakše prelaženje na raskrsnicama za pješake sa poteškoćama u kretanju, majke sa kolicima i bicikliste. Više prostora je dodijeljeno pješacima i biciklistima, brzine motornih vozila su ograničene na 30 km/h, a uređene su i površine pored puta i parkova novom urbanom opremom.

Implemented by

